

Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje
Višja strokovna šola

DIPLOMSKO DELO
Mojca Pušnik

Celje, oktober 2023

Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje
Višja strokovna šola

Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje
Ljubljanska cesta 97
3000 Celje

Diplomsko delo
v višjem strokovnem izobraževalnem programu Hortikultura
Poročna floristika treh različnih generacij

Kandidatka: Mojca Pušnik

Mentorica/predavateljica: Mojca Sodin, univ. dipl. ing. agronomije

Mentorica v podjetju: Nada Reberšek Natek, univ. dipl. ing. kmet.

Celje, oktober 2023

Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje
Višja strokovna šola
Ljubljanska cesta 97
3000 Celje
www.hvu.si
referat@hvu.si

Številka: H -165
Datum: 13. 2. 2023

Študijska komisija Višje strokovne šole je preučila predlog teme in naslova diplomskega dela, ki ga je predložila

Mojca PUŠNIK z vpisno številko **13040200675**,

študentka višješolskega strokovnega programa **Hortikultura**.

Komisija ugotavlja, da je tema diplomskega dela s predmetnega področja **Oblikovanje in urejanje prostora z rastlinami**.

SKLEPI ŠTUDIJSKE KOMISIJE

1. Odobri se predlog teme diplomskega dela.
2. Odobri se naslov diplomskega dela:

POROČNA FLORISTIKA TREH RAZLIČNIH GENERACIJ

3. Imenujeta se mentorja:

mentor predavatelj:	Mojca Sodin, univ. dipl. inž. agr.
mentor v podjetju:	Nada Reberšek Natek, univ. dipl. inž. kmet.

Diplomsko delo izdelajte v skladu s "Pravilnikom o izdelavi diplomskega dela in diplomskega izpita" ter ga oddajte v referatu šole.

Andreja Gerčer, univ. dipl. inž. agr.,
predsednica študijske komisije

Nada Reberšek Natek, univ. dipl. inž. agr.,
ravnateljica

Izjava o avtorstvu diplomskega dela

Podpisana Mojca Pušnik

z vpisno številko 13040200675
sem avtorica diplomskega dela z naslovom:

Poročna floristika treh različnih generacij

S svojim podpisom zagotavljam, da sem diplomsko delo izdelala samostojno pod:

- mentorstvom:
Mojce Sodin, univ. dipl. ing. agronomije, in
- mentorstvom v podjetju:
Nada Reberšek Natek univ. dipl. ing. kmet.

V Celju, dne

Podpis avtorice:_____

Zahvala

Iskreno se zahvaljujem mentoricama prof. Mojci Sodin in prof. Nadi Reberšek Natek za pomoč in nasvete pri izdelavi diplomskega dela. Hvala tudi družini, prijateljem in ostalim za vso podporo ter spodbudne besede v času študija in med pisanjem diplomskega dela.

Izvleček

Namen diplomskega dela z naslovom Poročna floristika treh različnih generacij je analizirati poročno floristiko skozi različna obdobja v preteklosti oziroma obdobja treh generacij; obdobje poročanja starih staršev, staršev in danes. Običaji se iz leta v leto spreminjajo; najprej se začne s snubitvijo, nato s pripravami na poroko, sledi poroka in nenazadnje je pomembno tudi poročno cvetje. Cilji diplomskega dela so splošen pregled skozi različna obdobja, pregled uporabe cvetja nekoč ter podrobno analizirati poročno floristiko danes. Za potrebe diplomskega dela sem prosila za pomoč svoje stare starše in starše, ki so pripovedovali o svojih porokah. Poiskali so fotografije, ki prikazujejo poročno cvetje in dekoracijo v njihovem času. Za poroko danes bom analizirala svojo poroko, kjer bo podrobno opisano načrtovanje poroke. S fotografij je razvidno, da se poročna floristika skozi obdobja spreminja. Zaključna ugotovitev analize dela je, da se je poročna floristika danes precej spremenila.

Ključne besede

Ključne besede: raziskovanje, analiza, načrtovanje, oblikovanje, ureditev poroke.

Abstract

The purpose of the thesis entitled Wedding floristry of three generations is to analyze the wedding floristics through different periods. We will look at the time periods when our grandparents and our parents got married and how weddings are done today by ourselves. Tradition changes from year to year from the proposal to the preparations for the wedding, the course of the wedding, as well as the wedding flowers. The objectives of the thesis is general review through different periods, review the use of flowers in the past and analyze in detail wedding floristry today. For the needs of my thesis, I asked for help from my parents and the parents of my parents who told me about their marriages. We looked for photos that show wedding floristry once upon a time. For weddings these days I will analyze my own wedding where it will be in detail described wedding planning. The photos show that wedding floristry changes over time. The final conclusion of the analysis of the work is that wedding floristry has changed considerably today.

Keywords

The Keywords are: Researching, analyzing, designing, designing, arranging weddings.

Kazalo vsebine

Kazalo vsebine	VII
Kazalo slik	IX
1 Uvod	1
2 Namen in cilji	2
2.1 Cilji	2
3 Raziskovalne hipoteze	3
4 Pregled dosedanjih objav	4
4.1 Načela oblikovanja	4
4.1.1 Kompozicija	4
4.1.2 Načela likovnega reda	4
4.1.2.1 Razmerje in sorazmerje	4
4.1.2.2 Zlati rez	4
4.1.2.3 Ravnovesje	6
4.1.2.4 Kontrast	7
4.1.2.5 Dominacija	8
4.1.3 Poročne dekoracije	8
4.1.3.1 Korsaj	8
4.1.3.2 Poročni šopek in šopek družic	9
4.1.3.3 Cvetje v laseh	10
4.1.3.4 Namizna dekoracija	10
4.1.3.5 Dekoracija avtomobila	11
4.1.3.6 Dekoracija prostora	11
4.1.4 Barve	13
4.1.4.1 Barvna nasprotja (kontrasti) in sozvočja (harmonije)	13
4.1.4.2 Cvetje skozi letni čas	13
4.1.4.3 Barvni trendi v letu 2021	15
4.1.4.4 Simbolika barv	17
4.1.5 Barvni trendi v floristiki v letu 2021	18
4.1.5.1 Sunny Days, sončni dnevi	18
4.1.5.2 Relax Zone, cona sprostitve	19
4.1.5.3 Happy Home, srečni dom	19
4.1.5.4 Earth Connected, povezani z zemljo	19
4.1.5.5 Mystic Spring, mistična pomlad	20
4.1.5.6 Respect Nature, spoštuj naravo	20
4.1.5.7 Total Whitening, popolna belina	21
4.1.5.8 New Ikeban, nova ikebana	21
4.1.5.9 Everlasting Dry, večni suhi materiali	22
4.1.5.10 Pure style, čisti slog	22
4.2 Poročni simboli, običaji in vraže	23
5 Raziskovalne metode	25
5.1 Metode dela	25
5.2 Območje dela	25

5.3	Poroka некоč na Kozjanskem v letih od 1965 do 1970	25
5.3.1	Poročne priprave	26
5.3.2	Poročno cvetje	26
5.3.3	Potek poroke.....	28
5.4	Poroka na Kozjanskem v letih 1985 in 1990.....	28
5.4.1	Poročno cvetje	29
5.5	Poroka na Kozjanskem v letih 2010 in 2015.....	30
5.5.1	Poročni šopki v letih 2010 in 2015.....	30
6	Rezultati in razprava.....	33
7	Zaključek	34
8	Viri in literatura.....	35

Kazalo slik

Slika 1: Konstrukcija zlatega reza	5
Slika 2: Primer zlatega reza je tudi zlata spirala	5
Slika 3: Uporaba statičnega ravnovesja pri dekoraciji prostora.....	6
Slika 4: Dinamično ravnovesje pri dekoraciji prostora.....	7
Slika 5: Kontrasti, (Sprehod, Sušenj).....	7
Slika 6: Dominacija pri poročnem šopku	8
Slika 7: Korsaž.....	9
Slika 8: Poročni šopek in šopki družic.....	10
Slika 9: Cvetje v laseh	10
Slika 10: Namizna dekoracija	11
Slika 11: Dekoracija avtomobila.....	11
Slika 12: Dekoracija v cerkvi.....	12
Slika 13: Dekoracija prostora za obred.....	12
Slika 14: Ittnov barvni krog	13
Slika 15: Poročni šopek s spomladanskim cvetjem	14
Slika 16: Poročni šopek s sezonskim cvetjem	15
Slika 17: Barvni trends suhimi elementi 2021	16
Slika 18: Šopek v kombinaciji s suhimi materiali	16
Slika 19: Verige z lučkami so trend 2021	17
Slika 20: Dekoracija s svečami	17
Slika 21: Suhi aranžma s crospejijo (Crospejia).	18
Slika 22: Relax Zone, cona sprostitve	19
Slika 23: Happy Home trend	19
Slika 24: Trend Earth Connected.....	20
Slika 25: Trend Mystic Spring.....	20
Slika 26: "Respect nature" trend	21
Slika 27: Trend Total Whitening	21
Slika 28: "New Ikeban" trend	22
Slika 29: Trend Everlasting Dry	22
Slika 30: Pure style trend	23
Slika 31: Podvezica.....	23
Slika 32: Košara z rižem	24
Slika 33: Zemljevid Kozjanskega	25
Slika 34: Poročna slika Marte in Alojza Tepeš.....	26
Slika 35: Poroka Marice in Alojza Krivec.....	27
Slika 36: Poročna slika Mimice in Andreja Založnik.....	27
Slika 37: Skupinska slika poroke leta 1965	28
Slika 38: Poročno vabilo iz leta 1990	28
Slika 39: Poroka na Kozjanskem leta 1987	29
Slika 40: Poročna slika iz leta 1990	29
Slika 41: Rekviziti za fotografiranje na poroki.....	30
Slika 42: Poroka princa Williama in vojvodine Kate	30
Slika 43: Poročni šopek s poudarjeno obliko in volumnom	31
Slika 44: Poročna slika leta 2014.....	31
Slika 45: Vintage dekoracija.....	32

1 Uvod

Ljudje smo s cvetjem povezani že od samega začetka. Zapisi iz antičnega časa nam povedo, da so cvetje uporabljali praktično povsod. Stari Grki so s cvetjem krasili templje, poti, domove. Cvetje so kot okras nosili tudi sami. Posamezno cvetje so pripisovali določenim bogovom, tako vemo, da je bila vrtnica (*Rosa*) cvet Afrodite, ki je simbol ljubezni in lepote, zato so z njimi krasili neveste. Vrtnica (*Rosa*) ima enak pomen še danes, saj je najpogostejši cvet, ki se uporablja pri poročni dekoraciji. V obdobju Rimljanov, cvetje ni bilo namenjeno le bogovom. Prišel je čas, ko je veliko cvetja izgubilo prvoten pomen, uporabljali so ga za druge priložnosti. Je pa vrtnica (*Rosa*) še vedno veljala kot cvetje ljubezni in praznovanj.

Skozi različna obdobja se je pomen in uporaba cvetja spreminjala, razvijali so se novi slogi in trendi, tudi v poročni floristiki. Najbolj znan šopek je bidermajer, ki je tudi danes najbolj iskan in prihaja iz Nemčije.

2 Namen in cilji

Cilj diplomskega dela je raziskati poroko skozi različne generacije. Poročni običaji se skozi leta razlikujejo. Na poroko so se nekoč pripravili v zelo kratkem času, imeli so običaje, ki so se jih držali, saj jim je bilo to zelo pomembno. Danes lahko priprave na poroko potekajo celo leto. Imamo običaje, ki so se skozi generacije prenesle, vendar se jih je veliko spremenilo ali pozabilo.

Namen diplomskega dela je, da na podlagi različnih zgodb odkrijemo, kako je poroka potekala pri naših babicah in dedkih, naših starših in kako se na poroko pripravljamo danes.

Poroka je najbolj čaroben dan. Na ta dan se prepletajo radost, ljubezen, konfeti, cvetje, glasba, prijatelji ... pomembni sta zaobljuba in obljuba za začetek skupnega življenja.

2.1 Cilji

Cilji diplomskega dela so:

- s pomočjo literature opredeliti nekatere najpomembnejše pojme, ki jih bomo zajeli v diplomskem delu;
- z zgodbami naših starih staršev in staršev odkriti, kako je potekala poroka nekoč;
- pridobiti nove ideje na področju poročne floristike danes;
- izbrati ustrezní potek raziskave (pridobivanje podatkov, opredelitev problema, analiziranje problema, iskanje idej, analiziranje idej, poznavanje kompozicijskih pravil, prostorskih razmerij).

3 Raziskovalne hipoteze

Diplomsko delo temelji na naslednjih hipotezah:

Hipoteza 1: Poroka se je nekoč organizirala v zelo kratkem času. Dejavniki, ki so vplivali na poroko, so bili različni, saj ni bila vedno pomembna ljubezen med ženinom in nevesto.

Hipoteza 2: Poroka staršev se je organizirala v približno pol leta. Večkrat je bila povod v poroko nosečnost, saj so bili v prepričanju, da se otrok ne sme roditi izven zakona.

Hipoteza 3: Danes se poroka organizira v obdobju enega leta. Najpomembnejša je ljubezen, poroka pa je pika na i skupni vezi.

Hipoteza 4: Manjše poroke so organizirane v krajšem obdobju, velikokrat potekajo med tednom. Pomembna je ljubezen, vendar poroka ni pomemben del skupnega življenja, saj gre velikokrat za »formalnost«, tudi pomoč, na primer pri urejanju kreditov, spremembi priimkov ...

4 Pregled dosedanjih objav

4.1 Načela oblikovanja

Pri izdelku je pomemben končni izgled, zato moramo dobro poznati različna načela oblikovanja. Pomembno je tudi teoretično znanje o likovnih prvinah (točka, črta, barva, ploskev, oblika, prostor ...), likovnih spremenljivkah (tekstura, število, smer, gostota, likovna teža), kompoziciji in načelih likovnega reda (razmerje, ravnovesje, kontrasti...).[1]

»Pri oblikovanju oz. postavitvi različnih elementov v prostor ali v cvetlično vezavo, ki skupaj tvorijo celotno postavitev, upoštevamo osnovna načela oblikovanja, ki so aplikativna in se uporabljajo na vseh področjih oblikovanja in so se skozi zgodovino človeštva razvijala. Na področju oblikovanja v floristiki, zato sledimo zgodovini oblikovanja in modernim trendom v oblikovanju; na ta način najlažje spoznamo uporabo posameznih načel v praksi.« [2]

4.1.1 Kompozicija

Kompozicija je pomemben člen oblikovanja. Obravnavamo jo kot zaključno celoto.

»Sam pomen besede, ki izhaja iz latinščine (componere – sestaviti), pomeni nekaj, kar je sestavljeno iz posameznih elementov. Bistveno za razumevanje kompozicije je opazovanje posameznih elementov in predvsem odnosov, ki vladajo med njimi. Kompozicija je lahko vodoravna, vertikalna, diagonalna, krožna, trikotna ali poljubna. Različne kompozicije ustvarjajo razna stanja med posameznimi elementi, kot so skladnost, stabilnost, napetost, dominacija, red ali kaos.« [3]

4.1.2 Načela likovnega reda

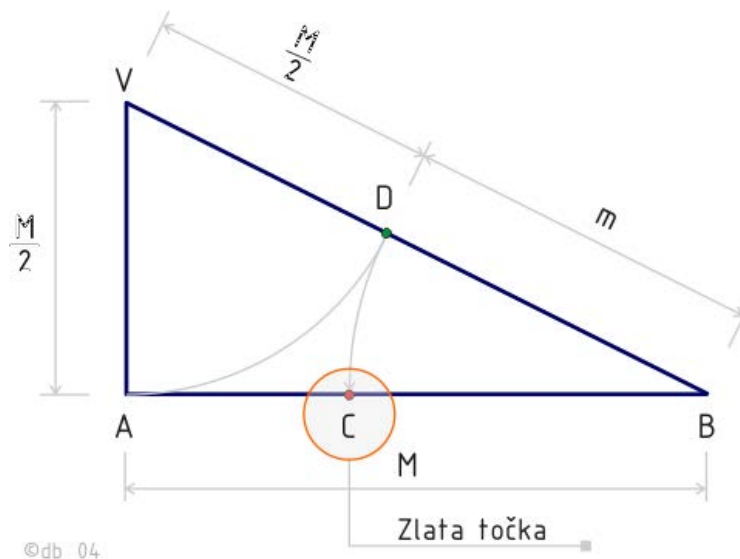
4.1.2.1 Razmerje in sorazmerje

»Razmerje in sorazmerje med velikostmi delov neke celote imenujemo tudi proporc. Odnos med velikostmi lahko izrazimo s številčnimi razmerji in s sorazmerji. Pri tem lahko med seboj primerjamo dolžine, ploščine, prostornine itn. Pri medsebojnem primerjanju količin lahko določamo proporce tudi pri intervalih med svetlim in temnim, koliko tople barve nasproti hladni, koliko oglatih oblik nasproti okroglim, poševne smeri nasproti vertikalnim itd.« [4]

4.1.2.2 Zlati rez

»Zlati rez je posebno likovno harmonično sorazmerje, za katerega velja, da je večji del proti manjšemu delu v istem razmerju kot celota proti večjemu delu. [...] Večji del imenujemo tudi Major (M) in manjši del minor (m).« [5]

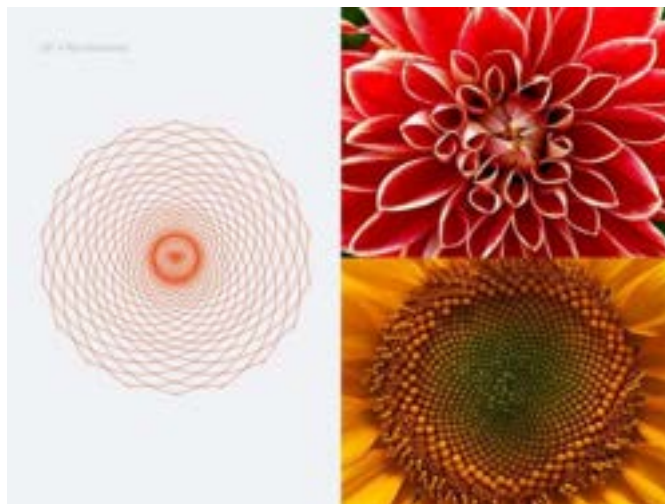
Na sliki 1 je prikazana konstrukcija zlatega reza, in sicer tako, da je daljica razdeljena na dva neenaka dela v razmerju zlatega reza, torej razmerje med večjim delom M in manjšim delom m. To razmerje je vedno enako. Točko C imenujemo zlata točka.

Slika 1: Konstrukcija zlatega reza
[6]

»V naravi je veliko rastlin, ki imajo posamezne dele v razmerju zlatega reza. Pri določenih rastlinah so zaradi rasti manjši listi proti večjim listom v razmerju zlatega reza. Enako velja za razdalje med njimi. Vse oblike, ki izhajajo iz petkotnika, vsebujejo razmerje zlatega reza, npr. listi, cvetovi. Primer petkotnih oblik v rastlinskem svetu so npr. šipkov cvet (*Rosa canina*), list bršljana (*Hedera helix*), tekstura ananasove skorje (*Ananas comosus*), ki jo sestavljajo petkotniki ind. Tudi v živalskem svetu obstajajo take oblike, npr. morska zvezda (*Asteroidea*).« [7]

Na sliki 2 so prikazani cvetovi v zlatem rezu. Načela zlatega reza so zelo pomembna pri vseh vrstah oblikovanja, tudi v floristiki.

Slika 2: Primer zlatega reza je tudi zlata spirala
[8]

4.1.2.3 Ravnovesje

»Ravnovesje je odraz urejenosti in uravnoteženosti elementov v kompoziciji. Vizualno ravnovesje določa, ali likovno kompozicijo dojemamo kot mirujočo (statično) ali kot spremenljivo (dinamično).« [9]

»Statično ravnovesje temelji na popolni ali delni simetriji, ko sta obe polovici kompozicije enako ali podobno zanimivi. Dinamično pa na asimetriji, kjer se večja količina na eni strani kompozicije uravnoteži z manjšimi deli na drugi strani. V tem primeru je pozornost gledalca usmerjena iz prevladujočega v podrejeni del kompozicije v nasprotju s statičnim, ko je pogled gledalca usmerjen v središče kompozicije. V primeru barvnega ravnovesja so količine podobnih ali komplementarnih barv uravnotežene (pomirjene) med sabo. Prav tako se pomirijo elementi, ki so usmerjeni v nasprotni smeri slikovnega polja ali prostora. Vtis ravnovesja v likovnem delu temelji na vzpostavitvi reda med podobnimi in kontrastnimi elementi.« [10]

Kadar vizualno ravnovesje dojemamo kot mirujočo, potem govorimo o statičnem ravnovesju. Prikazano je na sliki 3 kot primer dekoracije prostora. Slika prikazuje tudi simetrično razporeditev elementov – cvetličnih dekoracij v prostoru, saj je desna polovica krasitve enaka levi; pogled pa je usmerjen v eno točko.

Slika 3: Uporaba statičnega ravnovesja pri dekoraciji prostora
[11]

»Kadar so elementi v prostoru razporejeni tako, da so v spreminjanju, potem govorimo o dinamičnem ali spremenljivem ravnovesju. S tako razporeditvijo elementov prikažemo gibanje.« [12]

Dinamično ravnovesje je prikazano na sliki 4.

Slika 4: Dinamično ravnovesje pri dekoraciji prostora
[13]

4.1.2.4 Kontrast

»Kontrast je življenjska sila v naravi in umetnosti. Nasprotja, kot so dobro in zlo, duh in materija, red in nered ind., so večne teme v umetnosti. S kontrasti postanejo stvari in pojmi še jasnejši in pomembnejši, pa tudi zanimivejši. Pojem in protipojem (nasprotji) dojamemo v vizualni umetnosti kot silo dinamične napetosti in vizualnega konflikta, ki dinamično oživi kompozicijo. Kompozicija lahko vsebuje različno število kontrastov. To je odvisno od temperamenta ustvarjalca in njegovega namena. Kontrast je prisoten skoraj pri vsaki kompoziciji, na primer pri risbi, črna črta na belem papirju avtomatično ustvarja kontrastno razmerje.« [14]

Kontrast je odnos med nasprotji (skrajnostmi) v likovnih elementih in spremenljivkah (svetlo-temno, veliko-majhno, blizu-daleč ...). Z njim poudarjamo napetost, razgibanost, dramatičnost v oblikah in motivih. [15]

Pri sliki 5 slovenske slikarke Dragice Sušanj opazimo več kontrastov, kot so svetlo-temno, toplo-hladno, majhno-veliko, blizu-daleč. Prav tako to načelo oblikovanja uporabimo pri oblikovanju s cvetjem.

Slika 5: Kontrasti, (Sprehod, Sušenj)
[16]

4.1.2.5 Dominacija

»Dominacija je stanje prevlade določenih likovnih elementov, spremenljivk, delov kompozicije nad preostalimi, ki so potisnjeni v drugi plan. Lahko ruši ali vzpostavlja harmoničnost, usmerja pozornost, določa hierarhijo ali pomembnost med deli kompozicije. Nastane kot nasprotje, izjema, poudarek, vodilo ... Je prva in najočitnejša stvar, ki jo opazimo pri sliki, kipu, dizajnu in arhitekturi.« [17]

Slika 5 prikazuje, kako lahko uporabimo načelo dominacije pri izdelavi poročnega šopka. V tem primeru dominira rdeča barva nad belo.

Slika 6: Dominacija pri poročnem šopku
[18]

4.1.3 Poročne dekoracije

Poročna dekoracija je pomemben element praznovanja. Pri poročni floristiki lahko izdelamo naslednje cvetlične vezave:

- korsaž,
- poročni šopek in šopki družic,
- cvetje v laseh,
- namizne dekoracije,
- dekoracija avtomobila,
- dekoracije prostorov.

4.1.3.1 Korsaž

Korsaž je cvetlični dodatek, ki se nosi na smokingu ali suknjiču. Ta se pripne na levo oz. »srčno« stran. Korsaž in šopek sta na nek način povezana, bodisi z barvami, določeno vrsto cvetja ali celi s trakom. [19]

Korsaž naj bi bil po najnovejših trendih »filigransko izdelan iz majhnih delov in ne sme biti pretežak, da je zagotovljena visoka stopnja udobja pri nošenju. Potrebna je tudi trdnost in vzdržljivost.« [20]

Moderno izdelan korsaž za moško osebo se nahaja na sliki 7.

Slika 7: Korsaj
[21]

4.1.3.2 Poročni šopek in šopek družic

Poročni šopek je več kot le nekaj, s čemer se nevestine roke zaposlijo, ko gre do oltarja, saj povezuje vso zasnovo in dekoracijo poroke. Je dodatek in osrednja točka poroke. Praksa nevest, ki nosijo poročne šopke, sega v antiko, saj so že stari Grki in Rimljani med porokami nosili dišeča zelišča in začimbe, da bi preprečili nesrečo. Cvetlični venci, ki so jih nosile neveste, so simbolizirale nov začetek in prinašale upanje na plodnost, srečo in zvestobo. Pogosti dodatek so bili rožmarin (*Salvia rosmarinus*) za simbol zvestobe, pšenica (*Triticum*) za plodnost, bršljan (*Hedera*) za nezlomljivo vez, ter bodika (*Ilex*), timijan (*Thymus*), resje (*Calluna*) ali bazilika (*Basilicum*) za zaščito. [22]

Oblika ali slog šopka je odvisen od želja neveste. Pomembno je, da je velikost šopka sorazmeren z nevesto. Velikost šopka je najlažje opraviti z zasnovo obleke. Elegantna obleka čistih linij zahteva bolj minimalen šopek, da ne prevlada nad obleko. Tako kot naj ima večja plesna obleka večji šopek. [23]

Družice imajo nekoliko manjšo različico poročnega šopka. Včasih pa se odločijo, da bo določeno cvetje samo v poročnem šopku, v šopku družic pa ga ni. [24]

Na sliki 8 lahko vidimo povezavo v oblikovanju, uporabi materialov ter načel oblikovanja poročnega šopka s šopki družic.

Slika 8: Poročni šopek in šopki družic
[25]

4.1.3.3 Cvetje v laseh

Cvetje je najboljši lasni dodatek pri nevesti. V vsakem poročnem slogu je tudi drugačen cvetlični dekor. Kadar želimo poudariti strukturo las, dodamo drobno cvetje. Pri pričeski, ki ni preveč formalna ali tradicionalna, dodamo zelenje. Kratko retro pričesko okrasimo z bogatimi cvetovi, ki dajejo dramatičen in čuten videz. Pri neurejeni pričeski dajejo vrtnice romantiko. [26]

Na sliki 9 vidimo uporabo svežega cvetja kot dodatek v laseh.

Slika 9: Cvetje v laseh
[27]

4.1.3.4 Namizna dekoracija

Namizne dekoracije so lahko zelo posebne in trendi v njihovi izdelavi se stalno spreminjajo. V zimskem obdobju so po najnovejših trendih iz leta 2021 narejene tudi iz suhega cvetja. Prednost posušenih cvetov je nezapletena priprava, enostavno rokovanje in zelo dober rok trajanja. Pozimi je navdušujoča tudi raznolikost oblik posušenih

materialov. V njih se odraža tudi vidik trajnosti. Ker ne ovenijo, jih lahko po poroki še vedno uporabljamo na številne načine. [28]

Slika 10 prikazuje namizno dekoracijo, pri kateri je uporabljeno tudi suho cvetje.

Slika 10: Namizna dekoracija
[29]

4.1.3.5 Dekoracija avtomobila

Na poročnem avtomobilu pogosto najdemo napis »Just Married« ali »Pravkar poročena«, ki pa je okrašen tudi s cvetjem. Kadar se ženin in nevesta odločita za starodobno vozilo, ga večkrat uporabijo tudi za fotografije, zato je cvetje kot dopolnilo celotnega poročnega videza. Avtomobile krasimo tudi s pletenicami, cvetličnimi venčki, pločevinkami, baloni ... [30]

Dekoracija avtomobila na sliki 11. Cvetlična vezava v obliki venčka, v tem primeru je njegova oblika prstana ali kroga in predstavlja simbol večnosti, tudi večne ljubezni.

Slika 11: Dekoracija avtomobila
[31]

4.1.3.6 Dekoracija prostora

Kadar govorimo o dekoraciji prostora v poročne namene, pri tem mislimo na vse prostore, ki jih krasimo zaradi poročnih slovesnosti. To je lahko nevestin dom, prostor poroke, poročne zabave itd.

Mnogokrat poročni obred poteka tudi v cerkvi. Čeprav so mnoge cerkve osupljive že same po sebi, obstaja veliko preprostih dodatkov, ki lahko obredni prostor še povzdignejo. Po navadi se okraši cerkvene klopi, ki so največkrat dolgočasne. Kadar oltarju dodamo še soj sveč, pa pričramo romantični trenutek. [32]

Preprosta dekoracija prostora v cerkvi je na sliki 12.

Slika 12: Dekoracija v cerkvi
[33]

Civilna poroka se odvija na matičnem uradu, vse bolj priljubljene pa so poroke v naravi. Sam postopek obreda se lahko popestri z mnogimi necvetličnimi dodatki, na primer z uporabo pergol iz različnih materialov, ki jih dopolnimo s cvetličnimi izdelki. Med dekoracijo najdemo tudi v ta namen postavljene stene s cvetjem ali zelenjem kakor tudi zavese z lučkami. [34]

Na sliki 13 vidimo primer uporabe pergole kot dekorativnega elementa v prostoru, okrašenega s cvetjem.

Slika 13: Dekoracija prostora za obred
[35]

4.1.4 Barve

»Ključ za razumevanje barv je skrit v svetlobi, ki jo izžareva naše Sonce. Že Isaac Newton (1643–1727) je v svojih študijah o optiki spoznal, da je dnevna (bela) svetloba sestavljena iz svetlob različnih barvnih spektrov, tako kot jih vidimo razklonjene v mavrici.« [36]

»Pri oblikovanju imajo barve zelo pomembno vlogo. Z njimi lahko elemente v prostoru tudi v cvetlični vezavi približamo ali oddaljimo, ene barve so lažje, druge težje, z njimi izražamo svoja čustva ali pa jih povezujemo z določenimi kulturami, občutki, dogodki, simboli, letnimi časi ... Pri uporabi barv v praksi si lahko pomagamo s poznavanjem in proučevanjem barvnega kroga in poznavanjem, kako ga uporabljamo.« [37]

4.1.4.1 Barvna nasprotja (kontrasti) in sozvočja (harmonije)

»Moderno teorijo barvnih nasprotij in sozvočij je zasnoval Johannes Itten (1888–1967). Po njem se imenuje tudi barvni krog (Ittnov barvni krog). Razdelil ga je na primarne (osnovne), sekundarne in terciarne barve (mešanice primarnih in sekundarnih barv).« [38]

»V barvnem krogu se nahajajo primarne barve (rumena, rdeča, modra), sekundarne barve (oranžna, vijolična, zelena) in terciarne barve (rumeno oranžna, oranžno rumena, rdeče modra, modro rdeča, modro zelena, zeleno modra). Barvna teorija je zelo pomembna pri nastajanju cvetličnih vezav.« [39]

Slika 14 prikazuje Ittnov barvni krog.

Slika 14: Ittnov barvni krog
[40]

Barvna nasprotja je J. Itten razvrstil v sedem kategorij, s katerimi si v likovni teoriji pomagamo pri barvni razčlenitvi slike. Barvna nasprotja so kontrast barve k barvi, svetlo-temni kontrast, toplo-hladni kontrast, komplementarni kontrast, kontrast barvne kakovosti (kvalitete), kontrast barvne količine (kvantitete), sočasni ali simultani kontrast.[41]

4.1.4.2 Cvetje skozi letni čas

»V floristiki se vedno bolj uporablja cvetje, ki je značilno za določen letni čas. Nekatere vrste cvetja pa se uporabijo, zlasti v poročni floristiki, skozi vse letne čase. To je značilno zlasti za vrtnice (Rosa,) orhideje (Orchidaceae) ...« [42]

Vsako cvetje lažje dobimo med njegovo sezono. Ko je čas njegovega cvetenja, lahko dobimo tudi lokalno pridelanega, tako prihranimo tudi pri proračunu. [43]

V spomladanskem času najdemo cvetje: šmarnica (*Convallaria*), potonika (*Paeinia*), delfinium, ostrožnik (*Delphinium*), vrtnica (*Rosa*), narcisa (*Narcissus*), Ranunkula (*Ranunculus*), kamilica (*Chamomile*). [44]

Prav tako pri nas najdemo v poročnem šopku tudi naslednje cvetje: anemona (*Anemone*), tulipan (*Tulipa*), hijacinta (*Hyacinthus*), frezija (*Freesia*), amarilis (*Amaryllis*), kamelija (*Camellia*), iris (*Iris*), jasmin (*Jasminium*), mimoza (*Mimosa*), zelena pšenica (*Triticum*), spomladanska resa (*Erica canernea*) [45]

Na sliki 15 je spomladanski poročni šopek.

Slika 15: Poročni šopek s spomladanskim cvetjem
[46]

V poletnem času najdemo cvetje: orhideja (*Orchidaceae*), dalija (*Dahlia*), lizjantus (*Lisianthus*), delfinium (*Delphinium*), hortenzija (*Hydrangea*), vrtnica (*Rosa*), nagelj (*Dianthus*), sončnica (*Helianthus*), lilija (*Lilium*).[47]

Prav tako v poletnih mesecih najdemo v šopku: flamingovec (*Anthurium*), šlajer (*Gypsophila*), ognjič (*Calendula*), pšenica (*Triticum*), sivka (*Lavandula*), tilancija (*Tillandsia*) in turški nagelj (*Dianthus barbatus*). [48]

V jesenskem času listi spreminjajo barve, rože cvetijo, sadje in zelenjava pa se nabirata. Zato lahko izkoristimo in vključimo te elemente v svojo jesensko poročno dekoracijo. V jesenskem času najdemo cvetje: protea (*Protea*), evkaliptus (*Eucalyptus*), različne trave, celozia (*Celosia*), dalija (*Dahlia*), astilba (*Astilbe*). [49]

V jesenskem času najdemo cvetje: astra (*Aster*), krizantema (*Chrysanthemum*), amarilis (*Amaryllis*), hortenzija (*Hydrangea*), resje (*Calluna*), sončnica (*Helianthus*), lizjantus (*Lisianthus*). [50]

V zimskem času prevladujejo predvsem smaragdno zeleni, snežno beli in klasično modri odtenki. Cvetje, ki ga najdemo v tem času, je: protea (*Protea*), anemone (*Anemone*), vrtnica (*Rosa*), ranunkula (*Ranunculus*), evkaliptus (*Eucalyptus*), kala (*Zantedeschia*). [51]

V zimskem času najdemo tudi cvetje, kot so: kala (*Calla*), nagelj (*Dianthus*), gardenija (*Gardenia*), frezija (*Freesia*), lilija (*Lilium*), orhideja (*Orchidaceae*), vrtnica (*Rosa*), različne vrste sukulente (*Sukulente*) gerbera (*Gerbera*). [52]

Najbolj pogosto cvetje poročnih šopkov so vrtnice (*Rosa*). Vrtnice izžarevajo romantiko in jih lahko uporabimo v vseh slogih, prav tako se dobljive v vseh letnih časih. [53]

Na sliki 16 je poročni šopek, kjer prevladujejo vrtnice (*Rosa*) v kombinaciji z drugim cvetjem. Šopki z vrtnicami (*različne vrste*) so vedno v trendu.

Slika 16: Poročni šopek s sezonskim cvetjem [54]

4.1.4.3 Barvni trendi v letu 2021

»Barva je ključnega pomena za leto 2021. Leto je skrajnost z iskanimi, nevtralnimi odtenki, pa tudi svetlimi in drznimi barvami na nasprotnem koncu spektra.« (McGee, 2021) [55]

Čeprav se je suho cvetje že uporabljalo v preteklih letih, je v letu 2021 še bolj priljubljeno. Suha pampaška trava (*Cortaderia selloana*) in konzerviran ruscus (*Ruscus*) sta med najbolj priljubljenimi suhimi rastlinami, ki se uporabljata pri poročni dekoraciji. Njuna barva omogoča, da se prilega večini cvetličnih barvnih palet. [56]

Na sliki 17 je poročni šopek, ki upošteva barvne trende 2021 in zato vsebuje tudi suhe elemente.

Slika 17: Barvni trends suhimi elementi 2021
[57]

»V poročni sezoni (2021) je čas tudi za suho cvetje. Cvetličarji napovedujejo, da bo ta trend končno prispel tudi v Slovenijo in navdušil neveste in svate. To istočasno sovpada s konceptom okolju prijazne poroke, saj cvetlice na poroki lahko recikliramo. Posledično bodo zelo priljubljene zemeljske barve, izstopala bo čudovita rumena. To barvo bodo zvečer lepo dopolnile luči. Majhne ali velike, verige ali samo reflektorji. V resnici ni pomembno, samo da bo lučk res veliko. Pričarale bodo še posebej romantično vzdušje.« (Sora 2021) [58]

Na sliki 18 je pri izdelavi šopka uporabljen mega trend leta 2021. Suhi materiali se vračajo tudi v poročno floristiko.

Slika 18: Šopek v kombinaciji s suhimi materiali
[59]

V letu 2021 se je pri poročni dekoraciji iskalo romantično vzdušje, zaradi česar so cvetlične vezave videti čarobne. Luči se kot dekorativni element pri krasitvi prostorov vedno pogosteje uporabijo. To prikazuje tudi slika 19. [60]

Slika 19: Verige z lučkami so trend 2021
[61]

Pri izdelavi cvetličnih dekoracij je vedno pomembna tudi izbira cvetja. V trendu leta 2021 se najpogosteje zbira sezonsko cvetje, ki se mu doda suho cvetje. Dekorativne lučke ali svečke pa dekoraciji dajo romantično vzdušje, kot lahko vidimo na sliki 20.

Slika 20: Dekoracija s svečami
[62]

4.1.4.4 Simbolika barv

V poročni floristiki je pomembna tudi simbolika, tako cvetja, elementov v dekoraciji, barv. Zlasti vsaka barva ima svoj pomen.

»Bela simbolizira čistost, nedolžnost, popolnost, ideal ter tudi eleganco in skromnost. Modra simbolizira mir in upanje. Oranžna je polna energije, ognjevita, lahko tudi izzivalna, predvsem pa zadovoljna. Za oranžno se pogosto odločajo temperamentne neveste. Rdeča je najbolj priljubljena in je nedvoumen znak ljubezni. Rožnata v vseh odtenkih izraža srčnost, ljubeznivost, naklonjenost in milino. Rožnata je izbira za nežne

duše. Rumena je barva svetlobe. Izraža srečo, navdušenje ter je v kombinaciji z različnimi drugimi rumenimi odtenki in smetanastimi odtenki. Za rumeno se odločajo energične in vesele neveste. Vijolična predstavlja ponos in uspeh. Zelo priljubljena je kombinacija poletnih šopkov s sivko. Zadržane neveste se odločijo za vijolično. Zelena daje svežino, pomirja in je odlično ozadje za vsak šopek. Še posebej za šopke, ki so enake barve kot nevestina obleka. Pisane barve – če so vam všeč vse barve, saj vsaka izraža vsaj delček vaše osebnosti, se odločite za pisan in živahen šopek. Če je vaš poročni dan deževen in oblačen, bodo pisane barve šopka in ostalih dekoracij zagotovo odgnale sivino ter pričarale radost in veselje.» [63]

4.1.5 Barvni trendi v floristiki v letu 2021

V letu 2021 je prišlo v ospredje veliko trendov, ki pa so bili zaradi pandemije nekoliko omejeni. V prikazu trendov je sektor vedno usmerjen k prihodnosti in naravi, prav tako so trendi vedno v povezavi z letnimi časi. Predstavili bomo nekatere, kot so:

- Sunny Days, sončni dnevi,
- Relax Zone, cona sprostitve,
- Happy Home, srečni dom,
- Earth Connected, povezani z zemljo,
- Mystic Spring, mistična pomlad,
- Respect Nature, spoštuj naravo,
- New ikeban, nova ikebana,
- Total Whitening, popolna belina,
- Everlasting dry, večni suhi materiali in
- Pure style, čisti slog. [64]

4.1.5.1 Sunny Days, sončni dnevi

Sončno rumena takoj razvedri naš duh in je idealna za ustvarjanje razpoloženja. Z rumenimi elementi popestrimo dekoracijo. *Crospedia* (*Crospedia*) je ena izmed rastlin, ki jih lahko uporabimo. Cvetovi se popolnoma posušijo, tako jih lahko uporabimo v trajnih aranžmajih. [65]

Slika 21 prikazuje trend Sunny Days, sončni dnevi, kjer so uporabljeni rumeno obarvani cvetovi, na primer cvetovi *crospedije* (*Crospedia*).

Slika 21: Suhi aranžma s *crospedijo* (*Crospedia*).

[66]

4.1.5.2 Relax Zone, cona sprostitve

Relax Zone ali cona sprostitve predstavlja prostor sprostitve. Spodbuja nas, da se prepustimo času in uživamo ob skodelici čaja. Cvetje nam pomiri dušo in deluje na dobro počutje. Odličen primer lepote je klematis (*Clematis*). [67]

Slika 22 na prikazuje trend cono sprostitve, barva in cvetje sta vedno elementa, ki dobro vplivata na počutje.

Slika 22: Relax Zone, cona sprostitve
[68]

4.1.5.3 Happy Home, srečni dom

V »Happy Home«, srečni dom, trendu najdemo pisano cvetje, ki dajejo veselje v prostoru. Daje lahkoten in neformalen videz. Dekoracija je primerna predvsem v zgodnjem poletju, tudi za poročno floristiko. [69]

Slika 23 prikazuje trend Happy Home, kjer lahko opazimo živahnost barv.

Slika 23: Happy Home trend
[70]

4.1.5.4 Earth Connected, povezani z zemljo

Trend Earth Connected, povezani z zemljo, govori o tem, da vso življenje izvira iz zemlje. Za trend je značilno, da uporabi temno ozadje, na katerem pridejo do izraza bleščeče barve in veliko dekorativnih, zemeljsko navdahnjenih materialov, ki vzpodbujajo kreativnost. [71]

Slika 24 prikazuje trend Earth Connected, povezanost z zemljo oziroma z naravo.

Slika 24: Trend Earth Connected
[72]

4.1.5.5 Mystic Spring, mistična pomlad

Avtorji trenda poudarjajo, da je v kriznih časih, kakršna je bila pomlad leta 2021, prav, da postanemo bolj ustvarjalni. Od tod ideja za drzne, mistične tone, ki drugače niso prav nič značilni za pomladanski čas. [73]

Slika 25 poudarja lepoto drznih barvnih kombinacij, značilnih za trend Mystic Spring, mistična pomlad.

Slika 25: Trend Mystic Spring
[74]

4.1.5.6 Respect Nature, spoštuj naravo

Narava je najdragocenejši zaklad na tem svetu. Žal ljudje z njo ne ravnamo vedno skrbno. Pa vendar je naš obstoj v veliki meri odvisen od dobrobiti narave in rastlinskega sveta. Kaže ogromno prožnosti in raznolikosti, pogosto deluje celo skrivnostno. Cvetličarji se še posebej zgledujejo po tem in razvijajo zelene unikate v trendovskem »botaničnem slogu«. [75]

Slika 26 prikazuje »Respect Nature« trend, kjer prevladuje predvsem zelena barva in je hvalospev zeleni naravi.

Slika 26: "Respect nature" trend
[76]

4.1.5.7 Total Whitening, popolna belina

Trend Total Whitening ali popolna belina izbira med lahкими in zračnimi materiali cvetja in zelenja. Poudarja se, da poleti dosežemo čist in svež videz z dodajanjem bele barve. [77]

Na sliki 27 je predstavljen trend Total Whitening, ki s preprosto izbiro belih in svetlih materialov prinaša svežino v poletje leta 2021. Trend popolna belina je zelo primeren v poročni floristiki.

Slika 27: Trend Total Whitening
[78]

4.1.5.8 New Ikeban, nova ikebana

Naš vsakdan je pester in napet, zato nam cvetlično oblikovanje ponuja priložnost, da se posvetimo ustvarjanju. Retro trend »New Ikeban« nam ponuja, da si vzamemo čas zase in si napolnimo baterije. Trend nas spominja na daljni vzhod, na cvetlični dizajn, ki predstavlja ravnovesje in vitalnost. [79]

Na Daljnem vzhodu najdemo predvsem minimalističnost v ustvarjanju s cvetjem, kar vidimo na sliki 28 in kar je značilno za trend nova ikebana.

Slika 28: "New Ikeban" trend
[80]

4.1.5.9 Everlasting Dry, večni suhi materiali

Trend imenovan Everlasting Dry je v letu 2021 postal *mega* trend, v cvetlične dekoracije je ponovno prinesel suhe materiale in s tem povezane barvne kombinacije. Njegov poudarek je na preprostem suhem cvetju in na materialih, ki so preprosti za sušenje. Prav tako poudarja izdelke v obliki venčka za zelo različne priložnosti. [81]

Slika 29 prikazuje trend Everlasting Dry, večni suhi materiali, ki so bili v preteklosti zanemarjeni.

Slika 29: Trend Everlasting Dry
[82]

4.1.5.10 Pure style, čisti slog

V »Pure style« trendu se nagibamo k temu, da je manj več. Veliko ljudi se že zelo zavestno odloča o porabi in se želi osvoboditi vsega, kar je »preveč«, ki se je pogosto nakopičilo v preveliki meri. Želimo imeti samo tisto, kar resnično potrebujemo, vendar mora biti tudi pristno, pošteno in absolutno trajno – torej bolj trajnostno. Kakovost stila in izdelave je še posebej pomembna. [83]

V »Pure style« trend ali v tako imenovanem čistem slogu se nagibamo predvsem k naravi. Uporabljamo naravne materiale v zemeljskih tonih, kar vidimo na sliki 30.

Slika 30: Pure style trend
[84]

4.2 Poročni simboli, običaji in vraže

Neveste, ki so vraževerne ali jim je všeč tradicionalna simbolika, vključijo v svoj poročni dan različne običaje, kot so nekaj starega, novega, izposojenega in modrega.

»Nekaj starega naj bi jo povezovalo z njeno izvirno družino in tradicijo (npr. mamin ali babičin nakit). Novo običajno predstavlja srečo in uspeh v nevestinem življenju, pri čemer se najpogosteje upošteva kar poročna obleka. Da se na prijatelje vedno lahko zanesemo, priča simbolika izposojenega, ki je v številnih primerih kos nakita ali čipkast robček. Modro pa simbolizira zvestobo in zavezo ter je del bibličnih zgodb, ko je modra barva predstavljala čistost in neomadeževanost. Velikokrat se neveste odločijo kar za podvezico z modrim trakcem.« [85]

»Mladoporočenca si izmenjata tudi poročna prstana, ki sta simbol večnosti in zvestobe. Običajno se ga nosi na levem prstancu, saj skozenj teče vena amoris (vena ljubezni), ki prstan tako simbolično povezuje s srcem. Stara vraža pravi, da če na poroki prstan po nesrečnem naključju pade na tla, to za par ne pomeni nič dobrega.« [86]

Na sliki 31 je podvezica, ki simbolizira zvestobo in zavezo.

Slika 31: Podvezica
[87]

Med pomembne simbole spada metanje riža, ki predstavlja plodnost. Z metanjem riža svatje zaželijo mladoporočencema obilo otroškega joka. [88]

Na sliki 32 je košara z rižem, ki ga mečejo po poročnem obredu.

Slika 32: Košara z rižem
[89]

Metanje poročnega šopka in podvezice sta najbolj poznana običaja. Običaj je namenjen neporočenim dekletom in fantom. Tista, ki ulovi poročni šopek, ter tisti, ki ulovi podvezico, naj bi se naslednji/a poročil/a.[90]

Med običaje spada tudi štranga. »Gre za postavljanje ovire na vasi, iz katere odhajata ženin in nevesta. Pogostokrat vaški fantje zahtevajo tudi denarno odkupnino za nevesto, pri čemer ne manjka praktičnih in zabavnih preizkušenj. Dokler jih uspešno ne odpravi, neveste ne more odpeljati iz vasi.« [91]

5 Raziskovalne metode

5.1 Metode dela

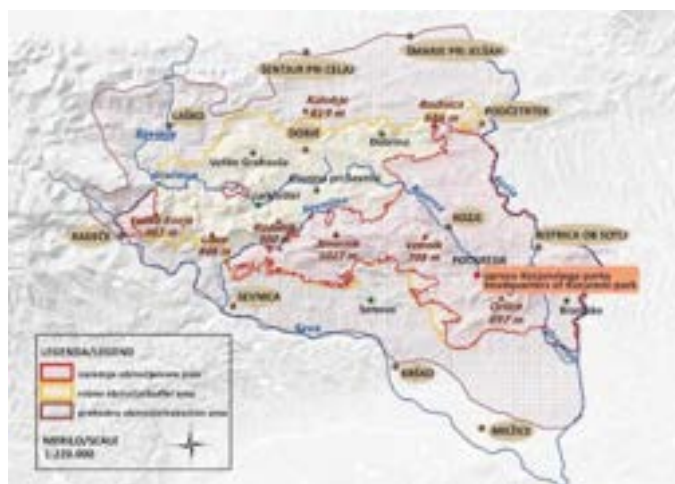
Za potrebe diplomskega dela smo proučili literaturo ter fotografski material, ki je priča porok naših prednikov, zlasti generacije, ki se je poročila v letih 1965–1970, 1990–1995 in 2010–2015. Te fotografije in njihova primerjava so nam služile kot osnova za analizo poročnih slovesnosti. Naredili smo analizo obstoječih fotografij, prav tako prostora in poročnih šopkov. Opravili pa smo tudi intervjuje. Prav tako smo poiskali dostopno literaturo in vire o trendih v teh obdobjih.

5.2 Območje dela

Preučili smo poroke na Kozjanskem v različnih obdobjih.

Kozjansko, tudi srednje Sotelsko, je pretežno gričevnata pokrajina v srednjem delu vzhodne Slovenije. Kozjansko ima bogato kulturno dediščino. Omembe vredna kulturna dediščina so: gradova Podsreda in Planina, samostan Olimje, Kalvarija in cerkev Sv. Roka v Šmarju pri Jelšah, številni mlini, prangerji, Kozjanska domačija. (Povzeto po: <https://sl.wikipedia.org/wiki/Kozjansko>.)

Na sliki 33 je zemljevid Kozjanskega.

Slika 33: Zemljevid Kozjanskega
[92]

5.3 Poroka nekoč na Kozjanskem v letih od 1965 do 1970

Nekoč so poroke potekale v predpostnem času med novim letom in pepelnico. Ta običaj je veljal predvsem za kmečke pare. Za to sta bila dva večja razloga, verski in gospodarski.

»Verski razlogi so bili prazniki in dva velika posta. Od martinovega, ki je veljal za jesenskega pusta in zato tudi čas za poroke, je vse do božiča bil advent. V dneh od božiča do novega leta je bilo veliko prazničnih opravil in postov. Na pepelnično sredo se je začel šest tednov dolg pred velikonočni post, ko tudi ni bilo spodobno rajati, mastiti se, popivati in se veseliti.« [93]

Gospodarski razlog, da je bilo največ porok v zimskem času, je ta, da je bilo najmanj opravil na kmetiji in tako so imeli čas za priprave in gostije. [94]

5.3.1 Poročne priprave

Ker vabil ni bilo, so v premožnejših družinah vabili godci. V revnejših družinah so vabile starešine. Vabilo se je vikend pred poroko. Pomembni za poroko so bili tudi oklici.

»Za oklice so imeli slikovito frazo. Rekli so, da so tega in to "s kanc'l'na vrgli". Oklici so bili pri maši v farnih cerkvah obeh, ženina in neveste, in sicer trikrat na tri zaporedne nedelje. Če naj bi bil ta čas skrajšan, je bilo treba dobiti dovoljenje škofije. Takšni naglici so ljudje rekli, da so bili oklici enkrat za trikrat. Namen tega postopka je bil, da je lahko kdo, ki je vedel za kakšen zadržek, spričo katerega bi bila zaroka razveljavljena in poroka preprečena, to sporočil župniku.« [95]

Svatje so se za poroko slavnije oblekli, vendar ker je bilo blago drago, si je nevesta izbrala odtенок blaga, ki ga je lahko še večkrat nosila. Po navadi je bila barva obleke temnejših barv, kot sta rjava in siva. Pozimi je bil obvezen tudi plašč. Če je bila nevesta iz revnejše družine, si je ogrnila plet (pletena ruta). Za ženina le bila značilna črna obleka in plašč, ki so si ga v revnih družinah sposojali med seboj. [96]

Slika 34 na prikazuje poroko iz leta 1969. Nevesta je nosila temno obleko.

Slika 34: Poročna slika Marte in Alojza Tepeš
[97]

Poročne svatbe so bile včasih deljene na prvi del, ki je bil na nevestinem domu in drugi del na ženinovem domu. Prav tako so bili pri nevesti povabljeni samo nevestini svatje in na ženinovem domu ženinovi svatje. Tudi starši, bratje, sestre so bili vabljeni ločeno. Razlog za to so bile majhne hiše, saj je slavlje vedno potekalo v domači hiši. [98]

5.3.2 Poročno cvetje

Ker so bile poroke pogosto pozimi, je bilo cvetje težko dostopno. Najpogostejša od zelenja sta bila asparagus (*Asparagus*) in rožmarin (*Rosmarinus officinalis*), saj sta bila nepogrešljivi rastlini vsakega doma. Če se cvetja ni dobilo, so ga izdelali iz krep papirja. Cvetje je bilo po navadi bele barve. [99]

Marica Krivec je tako opisala spomin na svoj poročni šopek: »*Poročno cvetje sem imela sveže. Šopek smo kupili v Celju v cvetličarni Asparagus. V šopku sem imela kale (Zantedeschia aethiopica) in zelenje. Šopek je bil zaključen s krep papirjem. Tudi v laseh sem imela drobno cvetje.*« [100]

Slika 35 prikazuje poroko Marice in Alojza Krivec.

Slika 35: Poroka Marice in Alojza Krivec
[101]

Mimica Založnik je o svoji poroki povedala sledeče: »*Ker starši poroke niso podpirali, je bila poroka preprosta. Poročnega šopka nisem imela. Oba sva imela naprsni šopek iz asparagusa (Proven Accents Asparagus Fern) in belih vrtnic (Rosa), ki so bile iz krep papirja. V laseh sem imela šopek iz enakih materialov.*« [102]

Slika 36 prikazuje, da pogosto neveste na Kozjanskem tudi v 20. stoletju niso imele poročnega šopka.

Slika 36: Poročna slika Mimice in Andreja Založnik
[103]

5.3.3 Potek poroke

Na poroki so bili tudi pomembni člani, kot so ženina starešina, priča, ki je imel tudi največjo vlogo na poroki. Nevestina starešina, priča, je imela enako vlogo kot ženina starešina. Oba sta podpisala poročne dokumente in sta vpisana v poročno knjigo. Pretfirer je ženinov spremljevalec oz. neporočeni prijatelj. Družica je nevestina spremljevalka in je bila pogosto mlajša sorodnica ali prijateljica. Pretfirer in družica na poroki nista imela pomembne vloge. Godci so bili glasbeniki, ki so igrali na poroki. Pogosti inštrumenti so bili harmonika in pihala, kot sta klarinet in trobenta. Ker so bila poročna slavlja v domači hiši, so za hrano poskrbeli sosedje, po navadi so imeli »vaško« kuharico, ki je kuhala na porokah. [104]

Na sliki 37 vidimo svate z muzikanti na domačiji.

Slika 37: Skupinska slika poroke leta 1965
[105]

5.4 Poroka na Kozjanskem v letih 1985 in 1990

V 20. stoletju so poročni običaji bili povsem drugačni kakor v preteklosti.

»Pogosto se je zgodilo, da je bila nevesta noseča, zato so se poroke zgodile na »hitro«, da ne bi živela na »koruzi«. Ženin in nevesta sta dala izdelati vabila, ki sta jih osebno nosila med povablence.« [106]

Slika 38 prikazuje poročno vabilo iz leta 1990.

Slika 38: Poročno vabilo iz leta 1990
[107]

5.4.1 Poročno cvetje

Najbolj pogosto cvetje, ki se je uporabljalo v poročnem šopku v tem obdobju, so bile vrtnice (*Rosa*), nagelj (*Dianthus*) in šlajer (*Gypsophila*), pogoste so bile tudi potonike (*Paeonia*) in orhideje (*Orchidaceae*). [108]

Slika 35 prikazuje delček poroke na Kozjanskem iz leta 1987. Nevesta je imela preprost šopek iz vrtnic (*Rosa*), gerber (*Gerbera*) in asparagusa (*Asparagus*) zaključen s tilom. Ženin in priče so imeli korsaže v stilu poročnega šopka.

Slika 39: Poroka na Kozjanskem leta 1987
[109]

Moja mama, Andreja Tepeš, se tako spominja svojega šopka: »Poročni šopek so mi izdelali v cvetličarni Jana v Šmarju pri Jelšah. Pokazala sem jim sliko šopka, ki mi je bil všeč in so ga naredili na podlagi te ideje. V šopku sem imela bele kale (*Zantedeschia*) in bele vrtnice (*Rosa*).

Na sliki 40 je šopek iz leta 1990.

Slika 40: Poročna slika iz leta 1990
[110]

5.5 Poroča na Kozjanskem v letih 2010 in 2015

V letu 2010 so postale priljubljene bale sena, ki so jih vključevali v poročno dekoracijo. Prav tako je nov poročni trend prostor za fotografiranje z rekviziti, kar je vidno na sliki 41. [111]

Slika 41: Rekviziti za fotografiranje na poroki
[112]

Na poročni trend po letu 2011 je močno vplivala poroka princa Williama in vojvodinje Kate. Klasična preprostost se je vrnila, na primer bele preproste torte in minimalistične obleke, ki so vsebovale tudi dolge rokave.[113]

Na sliki 42 je poroka princa Williama in vojvodine Kate, njuna poroka je močno vplivala na trende v letih 2011 in 2012.

Slika 42: Poroča princa Williama in vojvodine Kate
[114]

5.5.1 Poročni šopki v letih 2010 in 2015

Po letu 2010 so poročni šopki že dobivali posebne oblike s poudarjenim volumnom. Šopki so bili zelo pogosto oblikovani tudi v obliki torbic. [115]

Primer modernega šopka iz leta 2010 prikazuje slika 43.

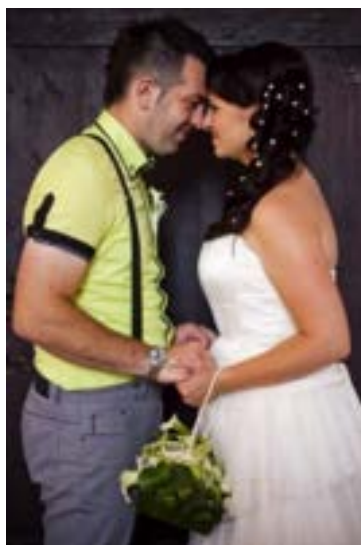

Slika 43: Poročni šopek s poudarjeno obliko in volumnom
[116]

V letu 2014 so bile moderne barve, kot so modra, pastelni odtenki rožnate, siva ali siva obarvana z zeleno, modro ter naravni zemeljski toni.

Roza barva se je med trende vrnila v letu 2010, toda leta 2014 so bili za poroke priljubljeni tudi odtenki zelene in rumene. Na vrhu seznama priljubljenega cvetja so bile sončnice. [117]

Slika 44 prikazuje poroko leta 2014, kjer prevladuje zelena barva.

Slika 44: Poročna slika leta 2014
[118]

Prav tako so se v teh letih pojavili različni stili porok, kot so: klasična poroka, rustikalna in romantična poroka, glamurozna poroka, elegantna, boho poroka ter vintage poroka. Danes se pari odločajo tudi med etično in morsko poroko ali poroko v naravi.

V letu 2014 pa je najpogostejša izbira vintage poroke. Vintage slog izhaja iz obdobja med 1920 in 1970 . Pri vintage poroki je pomembna sama poročna lokacija, prostor vključuje starinsko pohištvo. Osnovna barva vintage poroke je pogosto bež barva, ki se kombinira z nežno roza, marelično, turkizno, modro, zeleno barvo. So pa pomembni detajli zlate in

srebrne barve, kakor dodatki v dekoraciji, kot so: svečniki, vaze, pribor, sedežni red, sedežni red, ogledala ... Pri vintage dekoraciji se lahko uporabijo stari predmeti, ki jih imamo doma, na primer lesene deske, leseni okvirji, zaboji, stare knjige ... [119]

Na sliki 45 je poročna dekoracija v vintage slogu. Kjer so uporabljene stare steklenice, barvane v zlato v kombinaciji s čipko in dodatkom lesenih elementov. Prevladujoča barva cvetja je bela z dodatkom malo roza obarvanega cvetja.

Slika 45: Vintage dekoracija
[120]

6 Rezultati in razprava

V diplomskem delu smo raziskali štiri hipoteze.

Hipoteza 1:

Hipoteza 1: Poroka se je nekoč organizirala v zelo kratkem času. Dejavniki, ki so vplivali na poroko, so bili različni, saj vedno ni bila pomembna ljubezen med ženinom in nevesto.

Hipotezo smo potrdili, saj je bil čas za poroko včasih zelo omejen. Prav tako se starši vedno niso strinjali s poroko in sta ženin in nevesta poroko organizirala sama.

Hipoteza 2: Poroka staršev se je organizirala v približno pol leta. Večkrat je bila povod v poroko nosečnost, saj so bili v prepričanju, da se otrok ne sme roditi »na koruzi«.

Tudi to hipotezo smo potrdili z intervjuji, ki smo jih naredili med različnimi generacijami v prejšnjem stoletju.

Hipoteza 3: Danes se poroka organizira v obdobju enega leta. Pomembna je ljubezen, Poroka je pika na i v skupnem življenju.

Tudi hipoteza tri je potrjena. To nam dokazujejo tudi številni poročni časopisi, internetne strani, ki ženinu in nevesti pomagajo z nasveti, kako organizirati poroko. Mnogi pari se odločajo in prepuščajo organizacijo porok svojim organizatorjem.

Hipoteza 4: Manjše poroke so organizirane v krajšem obdobju, velikokrat potekajo med tednom. Pomembna je ljubezen, vendar poroka ni pomemben del skupnega življenja, saj gre velikokrat za »formalnost«, ki je pomoč na primer pri urejanju kreditov, spremembi priimkov ...

Hipoteza je potrjena, saj poroka na soboto ni več edini dan, ko poteka poročni obred. Poroka med tednom ima veliko prednosti, tudi poročne lokacije so bolj dostopne; prav tako tudi ostali poročni ponudniki in je zato poroko lažje organizirati.

7 Zaključek

V diplomski nalogi z naslovom Poročna floristika treh različnih generacij smo ovrednotili poročne slovesnosti na Kozjanskem v treh različnih obdobjih in ugotovili razlike med njimi.

Prav tako smo v prvem delu diplomske naloge pregledali literaturo o oblikovanju poročnih cvetličnih vezav ter posebno pozornost namenili spreminjajočim trendom na tem področju ter prišli do mnogih zanimivih spoznanj, ki smo jih tudi predstavili.

V lastni raziskavi smo s pomočjo razpoložljive literature, ohranjenih fotografij ter intervjujev podoživljali poroko treh različnih generacij, katere poročne slovesnosti so se odvijale v letih 1965–1970, 1985–1990 in 2010–2015.

Ugotovili smo, da so bile na Kozjanskem v prejšnjem stoletju poročne slovesnosti in priprave nanjo odvisne od razpoložljivega časa za izvedbo porok, od velikosti prostora, kjer se je poročna slovesnost odvijala, od podpore staršev, od razpoložljivega cvetja ... Poroke velikokrat niso bile rezultat ljubezni med mladima, ampak so se mladi poročili, da bi izboljšali svoje premoženjske razmere in na posredovanje svojih staršev. Če starši poroke niso odobraval, potem je tudi poroka bila skromna. Prav takšno je bilo tudi poročno cvetje, saj je bila njegova uporaba odvisna od premoženjskega stanja družine. Mnogokrat neveste niso imele poročnega šopka. Ta je bil lahko narejen tudi iz krep papirja. Kasneje so se šopki naročali tudi v cvetličarnah.

Po letu 2000 so se trendi poročnih slovesnosti zelo spremenili tudi zaradi vpliva trendov, ki so prihajali iz tujine ter dostopnosti različnega cvetja in dekorativnih materialov. Poleg standardnih poročnih cvetličnih vezav v ospredje prihajajo tudi druge, kot so dekoracija avtomobila, poročnega prostora, dekoracije družic in svatov itd.

Prav tako smo med izdelavo diplomskega dela potrdili vse na začetku zastavljene hipoteze.

8 Viri in literatura

- [1] KOCJAN, Matej. KOTNIK, Barbara. OPAČEK, Željko in RAU, Peter. 2016. Likovne prvine ali elementi. V: Likovna umetnost. I _učbenik za likovno umetnost v gimnazijskem programu. [Online]. [Datum zadnjega popravljajanja 24. avg. 2016]. [Citirano 11. ok. 2022; 19:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://eucbeniki.sio.si/lum/3174/index1.html>
- [2] Sodin, Mojca. 2020. Zapiski predavanj. Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti. Višja strokovna šola.
- [3] PETKOVIČ, Boris. ZORNIK, Jurij. ČERNEC, Jure in BABIČ, Nemanja. 2022. Naj se vidi, Priporočnik za dokumentariste, Kompozicija [Online]. [Citirano 12. ok. 2022; 19:30]. Dostopno na spletnem naslovu: <http://www.filmska-sola.si/snemanje/kompozicija>
- [4] ŠUŠTARIČ, Nina. BUTINA, Mila. ZORNIK, Klavdij. DE GLERIA. Blaž in SKUBIN. Iris. Likovna teorija, učbenik za umetniške gimnazije likovne smeri od 1. do 4. letnika.1. natis, Ljubljana, Debora 2004,[Citirano iz strani 292 dec. 2020]
- [5] ŠUŠTARIČ, Nina. BUTINA, Mila. ZORNIK, Klavdij. DE GLERIA. Blaž in SKUBIN. Iris. Likovna teorija, učbenik za umetniške gimnazije likovne smeri od 1. do 4. letnika.1. natis, Ljubljana, Debora 2004,[Citirano iz strani 259 dec. 2020]
- [6] WIKIPEDIJA, Prosta enciklopedija. 2022. Zlati rez. [Online]. [Datum zadnjega popravljajanja 2. avg. 2022]. [Citirano 11. avg. 2022; 19:05]. Dostopno na spletnem naslovu: https://sl.wikipedia.org/wiki/Zlati_rez
- [7] ŠUŠTARIČ, Nina. BUTINA, Mila. ZORNIK, Klavdij. DE GLERIA. Blaž in SKUBIN. Iris. Likovna teorija, učbenik za umetniške gimnazije likovne smeri od 1. do 4. letnika.1. natis, Ljubljana, Debora 2004,[Citirano iz strani 259 dec. 2020]
- [8] TERESHKOVA, Mariya. 2016. Golden Ratio in UI design. [Online]. [Datum zadnjega popravljajanja 24. avg. 2016]. [Citirano 11. mar. 2021; 19:20]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://blog.prototypr.io/golden-ratio-in-ui-design-8d11e66582c3>
- [9] KOCJAN, Matej. KOTNIK, Barbara. OPAČEK, Željko in RAU, Peter. 2016. Ravnoesje. V: Likovna umetnost. I _učbenik za likovno umetnost v gimnazijskem programu. [Online]. [Datum zadnjega popravljajanja 24. avg. 2016]. [Citirano 11. ok. 2022; 19:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://eucbeniki.sio.si/lum/3174/index5.html>
- [10] KOCJAN, Matej. KOTNIK, Barbara. OPAČEK, Željko in RAU, Peter. 2016. Ravnoesje. V: Likovna umetnost. I _učbenik za likovno umetnost v gimnazijskem programu. [Online]. [Datum zadnjega popravljajanja 24. avg. 2016]. [Citirano 11. ok. 2022; 19:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://eucbeniki.sio.si/lum/3174/index5.html>
- [11] PINTEREST, 2021 Casamento dos Sonhos.[Online]. [Citirano 12. ok. 2022; 20:30]. Dostopno na spletnem naslovu:

<https://www.pinterest.com/pin/556264991480032222/>

- [12] Sodin, Mojca. 2020. Zapiski predavanj. Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti. Višja strokovna šola.
- [13] PINTEREST, 2021 Wedding Arch Decoration Ideas.[Online]. [Citirano 12. ok. 2022; 20:30]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.pinterest.com/pin/703756180970915/>
- [14] ŠUŠTARIČ, Nina. BUTINA, Mila. ZORNIK, Klavdij. DE GLERIA. Blaž in SKUBIN. Iris. Likovna teorija, učbenik za umetniške gimnazije likovne smeri od 1. do 4. letnika.1. natis, Ljubljana, Debora 2004,[Citirano iz strani 312 dec. 2020]
- [15] KOCJAN, Matej. KOTNIK, Barbara. OPAČEK, Željko in RAU, Peter. 2016. Likovne prvine ali elementi. V: Likovna umetnost. I _učbenik za likovno umetnost v gimnazijskem programu. [Online]. [Datum zadnjega popravljajanja 24. avg. 2016]. [Citirano 11. ok. 2022; 20]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://eucbeniki.sio.si/lum/3174/index6.html>
- [16] SUŠANJ, Dragica. 2022. Sprehod [Online]. [Fotografija 26.dec. 2022; 12:00]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.zalozba-unsu.si/slovenski-slikarji/>
- [17] KOCJAN, Matej. KOTNIK, Barbara. OPAČEK, Željko in RAU, Peter. 2016. Likovne prvine ali elementi. V: Likovna umetnost. I _učbenik za likovno umetnost v gimnazijskem programu. [Online]. [Datum zadnjega popravljajanja 24. avg. 2016]. [Citirano 11. ok. 2022; 20]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://eucbeniki.sio.si/lum/3174/index6.html>
- [18] PUŠNIK, Mojca. 2021. Osebni arhiv fotografij.
- [19] RYAN, Lidia. 2022. How to Pin a Boutonniere Onto a Jacket. [Online] [Datum objave 23.05.2022]. [Citirano 26. dec. 2022; 12:30] Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.brides.com/how-to-put-on-a-boutonniere-5322902>
- [20] BLOOM'S, 2022. Hochzeitsfloristik für den Bräutigam: Floralер Schmuck am Revers. . [Online]. V: BLOOM's Professional. Anlassfloristik. . [Datum zadnjega popravljajanja nov. 2022]. [Citirano 10. nov. 2022; 18:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://blooms.de/kreative-floristik/hochzeitsfloristik-fuer-den-braeutigam-floraler-schmuck-am-revers-112386/>
- [21] BLOOM'S, 2022. Hochzeitsfloristik für den Bräutigam: Floralер Schmuck am Revers. . [Online]. V: BLOOM's Professional. Anlassfloristik. . [Datum zadnjega popravljajanja nov. 2022]. [Citirano 10. nov. 2022; 18:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://blooms.de/kreative-floristik/hochzeitsfloristik-fuer-den-braeutigam-floraler-schmuck-am-revers-112386/>
- [22] MACKEY, Jaimie. 2022. Everything You Need To Know about the Bridal Bouquet.[Online]. [Datum objave: 13. maj. 2022]. [Citirano 26.dec 2022; 14:00]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.brides.com/story/wedding-bouquet->

etiquette

- [23] MACKEY, Jaimie. 2022. Everythink You Need To Know about the Bridal Bouquet.[Online]. [Datum objave: 13. maj. 2022]. [Citirano 26.dec 2022; 14:05]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.brides.com/story/wedding-bouquet-etiquette>
- [24] MACKEY, Jaimie. 2022. Everythink You Need To Know about the Bridal Bouquet.[Online]. [Datum objave: 13. maj. 2022]. [Citirano 26.dec 2022; 14:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.brides.com/story/wedding-bouquet-etiquette>
- [25] HOFFOWER, Hallary. 2022 32 Lush Bridesmaid Bouquets and Wedding Flowers to Inspire Your Own. [Online]. [Datum objave: 29. maj. 2022]. [Citirano: 26. dec. 2022; 15:00]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.brides.com/gallery/lush-bridesmaids-bouquets>
- [26] CUCCINELLI, Jamie. 2022. 30Whimsical Wedding Hairstyles With Flowers. [Datum objave 17. mar. 2022] [Citirano. 26. dec. 2022; 12.30]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.brides.com/wedding-hairstyles-with-flowers-4797568>
- [27] PUŠNIK, Mojca. 2021. Osebni arhiv fotografij.
- [28] BLOOM'S, 2022. Winterhochzeit mit Trockenfloralien. V: BLOOM's Professional. Anlassfloristik. . [Datum zadnjega popravljanja nov. 2022]. [Citirano 10. nov. 2022; 18:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://blooms.de/kreative-floristik/winterhochzeit-mit-trockenfloralien-118810/>
- [29] BLOOM'S, 2022. Winterhochzeit mit Trockenfloralien. V: BLOOM's Professional. Anlassfloristik. . [Datum zadnjega popravljanja nov. 2022]. [Citirano 10. nov. 2022; 18:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://blooms.de/kreative-floristik/winterhochzeit-mit-trockenfloralien-118810/>
- [30] HEATHER, Lee. 2020. 15 Pretty Wedding Getaway Cars to Inspire You. [Online]. [Datum objave: 26. okt. 2020]. [Citirano 27. dec. 2022; 14:00]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.brides.com/gallery/prettiest-wedding-getaway-cars>
- [31] HEATHER, Lee. 2020. 15 Pretty Wedding Getaway Cars to Inspire You. [Online]. [Datum objave: 26. okt. 2020]. [Citirano 27. dec. 2022; 14:00]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.brides.com/gallery/prettiest-wedding-getaway-cars>
- [32] ALLEN, Molly. 2022. 30 Church Wedding Décor Ideas to Inspire Your Own. [Online]. [Povzeto . 26. dec. 2022; 14:00]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.brides.com/church-wedding-decorations-5185792>
- [33] ALLEN, Molly. 2022. 30 Church Wedding Décor Ideas to Inspire Your Own. [Online]. [Povzeto . 26. dec. 2022; 14:00]. Dostopno na spletnem naslovu:

<https://www.brides.com/church-wedding-decorations-5185792>

- [34] HOFFOWER, Hallary. 2021. 30 Stunning Wedding Backdrops to Frame Your Vows in Style. [Online]. [Datum objave 25. jan. 2021]. [Citirano: 27. dec. 2022; 14.30]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.brides.com/stunning-wedding-backdrops-for-every-wedding-style-4801734>
- [35] HOFFOWER, Hallary. 2021. 30 Stunning Wedding Backdrops to Frame Your Vows in Style. [Online]. [Datum objave 25. jan. 2021]. [Citirano: 27. dec. 2022; 14.30]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.brides.com/stunning-wedding-backdrops-for-every-wedding-style-4801734>
- [36] KOCJAN, Matej. KOTNIK, Barbara. OPAČEK, Željko in RAU, Peter. 2016. Likovne prvine ali elementi. V: Likovna umetnost. I _učbenik za likovno umetnost v gimnazijskem programu. [Online]. [Datum zadnjega popravljajanja 24. avg. 2016]. [Citirano 11. ok. 2022; 20:00]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://eucbeniki.sio.si/lum/3176/index.html>
- [37] Sodin, Mojca. 2020. Zapiski predavanj. Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti. Višja strokovna šola.
- [38] KOCJAN, Matej. KOTNIK, Barbara. OPAČEK, Željko in RAU, Peter. 2016. Barvna nasprotja (*kontrasti*) In sozvočja (*harmonije*.) V: Likovna umetnost. I _učbenik za likovno umetnost v gimnazijskem programu. [Online]. [Datum zadnjega popravljajanja 24. avg. 2016]. [Citirano 11. ok. 2022; 19:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://eucbeniki.sio.si/lum/3176/index2.html>
- [39] Sodin, Mojca. 2020. Zapiski predavanj. Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti. Višja strokovna šola.
- [40] KOCJAN, Matej. KOTNIK, Barbara. OPAČEK, Željko in RAU, Peter. 2016. Barvna nasprotja (*kontrasti*) In sozvočja (*harmonije*.) V: Likovna umetnost. I _učbenik za likovno umetnost v gimnazijskem programu. [Online]. [Datum zadnjega popravljajanja 24. avg. 2016]. [Citirano 11. ok. 2022; 19:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://eucbeniki.sio.si/lum/3176/index2.html>
- [41] KOCJAN, Matej. KOTNIK, Barbara. OPAČEK, Željko in RAU, Peter. 2016. Likovne prvine ali elementi. V: Likovna umetnost. I _učbenik za likovno umetnost v gimnazijskem programu. [Online]. [Datum zadnjega popravljajanja 24. avg. 2016]. [Citirano 11. ok. 2022; 20:00]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://eucbeniki.sio.si/lum/3176/index3.html>
- [42] Sodin, Mojca. 2020. Zapiski predavanj. Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti. Višja strokovna šola.
- [43] ALLEN, Molly. 2022. 16 In- Season June Flowers for Your Wedding. [Online]. [Citirano. 26. dec. 2022; 12:40]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.brides.com/in-season-june-wedding-flowers-5214109>

- [44] ALLEN, Molly. 2022. 16 In- Season June Flowers for Your Wedding. [Online]. [Citirano. 26. dec. 2022; 12:40]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.brides.com/in-season-june-wedding-flowers-5214109>
- [45] POROKA-BO.SO, Blog. 2014. Poročno cvetje po letnih časih. [Online]. [Datum objave 03. jul. 2014]. [citirano 22. sep. 2022; 20:30]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.poroka-bo.si/blog/cvetje-po-letnih-casih>
- [46] SHACKLEFORD, Anna. 2022. Anemone Wedding Bouquet. [Online]. [Fotografija 26. dec. 2022; 13:00]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.marthastewart.com/7905488/best-spring-wedding-bouquets?slide=da124f06-3963-4b1b-964e-1783f3a2a182#da124f06-3963-4b1b-964e-1783f3a2a182>
- [47] BAKER, Hannah. 2022. 18 Seasonal Flowers for Your Summer Wedding. [Online]. [Datum objave: 03. mar. 2022]. [Citirano. 26. dec. 2022; 12:40]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.brides.com/gallery/in-season-july-flowers-for-summer-wedding>
- [48] POROKA-BO.SO, Blog. 2014. Poročno cvetje po letnih časih. [Online]. [Datum objave 03. jul. 2014]. [citirano 22. sep. 2022; 20:30]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.poroka-bo.si/blog/cvetje-po-letnih-casih>
- [49] PRICE, Olson, Anna; 2022. 47 Beautiful bouquets for a Fall Wedding. [Online] [Datum objave: 14. jul. 2022]. [Citirano 26. dec. 2022; 13:00] Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.brides.com/gallery/fall-wedding-flowers-bouquets>
- [50] POROKA-BO.SO, Blog. 2014. Poročno cvetje po letnih časih. [Online]. [Datum objave 03. jul. 2014]. [citirano 22. sep. 2022; 20:30]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.poroka-bo.si/blog/cvetje-po-letnih-casih>
- [51] BAKER, Hannah, in OLSON. Price. Anna 2021. 14 <gorgeous Winter Wedding Bouquets. [Online]. [datum objave: 23. nov. 2021] [Citirano 26. dec. 14:00]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.brides.com/gallery/winter-wedding-bouquets-flowers>
- [52] POROKA-BO.SO, Blog. 2014. Poročno cvetje po letnih časih. [Online]. [Datum objave 03. jul. 2014]. [citirano 22. sep. 2022; 20:30]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.poroka-bo.si/blog/cvetje-po-letnih-casih>
- [53] BAKER, Hannah. 2022. 18 Seasonal Flowers for Your Summer Wedding. [Online]. [Datum objave: 03. mar. 2022]. [Citirano. 26. dec. 2022; 12:40]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.brides.com/gallery/in-season-july-flowers-for-summer-wedding>
- [54] BAKER, Hannah. 2022. 18 Seasonal Flowers for Your Summer Wedding. [Online]. [Datum objave: 03. mar. 2022]. [Citirano. 26. dec. 2022; 12:40]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.brides.com/gallery/in-season-july-flowers-for-summer-wedding>

- [55] MCGEE, Corrie. 2020 Wedding Flower Trends 2021: Dried Flowers, Sustainable Designs, Bold Colors, and More!. [Online]. [Datum objave 14 sep. 2020]. [Citirano 15. okt. 2022]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.wedsociety.com/resources/news/wedding-flower-trends-2021>
- [56] HYLARYL, 2021. Wedding Flower Trends for 2021. [Online]. [Datum objave 25. feb. 2021]. [Citirano 15. okt. 2022]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.handjflowers.com/post/wedding-flower-trends-for-2021>
- [57] HYLARYL, 2021. Wedding Flower Trends for 2021. [Online]. [Datum objave 25. feb. 2021]. [Citirano 15. okt. 2022]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.handjflowers.com/post/wedding-flower-trends-for-2021>
- [58] SORA, 2021. Poročni trendi 2021[Online]. [Datum objave 12. maj. 2021]. [Citirano 15. okt. 2022]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.jezersek.si/si/novice/2021/05/258-Porocni-trendi-2021>
- [59] TOUREILLE, Claire. 2021. Say it with (dead) flowers. Dried blooms become latest decor trend as style savvy millennials snap up bouquets that can last for years. V: MailOnline. [Online]. [Datum zadnjega popraviljanja 3. oct. 2021]. [Citirano 11. oct. 2021; 9:20]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.dailymail.co.uk/femail/article-10021269/Why-buying-dried-flower-look-dead-latest-interior-trend.html>
- [60] ARABIA, Weddings. 2021. Wedding Decor Trends 2021 We Love. [Online]. [Citirano 15. okt. 2022; 20.00] Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.arabiaweddings.com/tips/wedding-decor-trends-2021-we-love>
- [61] PUŠNIK, Mojca. 2021. Osebni arhiv fotografij.
- [62] PINTEREST, 2021 2017 Wedding Trends- Top 30 Greenery Wedding Decoration Ideas.[Online]. [Citirano 12. okt. 2022; 20:40]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.pinterest.com/pin/79516749650692779/>
- [63] PEGAN, Saša. OLENIK. Maja in SPORIŠ. Metka, Priročnik Poroka; 2022.Cvetje na poroki. [Online] [Citirano 30.okt. 2022] Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.prirocnikporoka.si/cvetje-na-poroki/>
- [64] MARGINPAR, 2021. Top 10 Floral Trends for 2021. New trends, new opportunities. [Online]. [Citirano 11. okt. 2022; 19:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.marginpar.com/stories/top-10-floral-trends-2021>
- [65] MARGINPAR, 2021. Top 10 Floral Trends for 2021. New trends, new opportunities. [Online]. [Citirano 11. okt. 2022; 19:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.marginpar.com/stories/top-10-floral-trends-2021>
- [66] MARGINPAR, 2021. Top 10 Floral Trends for 2021. New trends, new opportunities. [Online]. [Citirano 11. okt. 2022; 19:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.marginpar.com/stories/top-10-floral-trends-2021>

- [67] MARGINPAR, 2021. Top 10 Floral Trends for 2021. New trends, new opportunities. [Online]. [Citirano 11. ok. 2022; 19:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.marginpar.com/stories/top-10-floral-trends-2021>
- [68] MARGINPAR, 2021. Top 10 Floral Trends for 2021. New trends, new opportunities. [Online]. [Citirano 11. ok. 2022; 19:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.marginpar.com/stories/top-10-floral-trends-2021>
- [69] MARGINPAR, 2021. Top 10 Floral Trends for 2021. New trends, new opportunities. [Online]. [Citirano 11. ok. 2022; 19:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.marginpar.com/stories/top-10-floral-trends-2021>
- [70] MARGINPAR, 2021. Top 10 Floral Trends for 2021. New trends, new opportunities. [Online]. [Citirano 11. ok. 2022; 19:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.marginpar.com/stories/top-10-floral-trends-2021>
- [71] MARGINPAR, 2021. Top 10 Floral Trends for 2021. New trends, new opportunities. [Online]. [Citirano 11. ok. 2022; 19:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.marginpar.com/stories/top-10-floral-trends-2021>
- [72] MARGINPAR, 2021. Top 10 Floral Trends for 2021. New trends, new opportunities. [Online]. [Citirano 11. ok. 2022; 19:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.marginpar.com/stories/top-10-floral-trends-2021>
- [73] MARGINPAR, 2021. Top 10 Floral Trends for 2021. New trends, new opportunities. [Online]. [Citirano 11. ok. 2022; 19:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.marginpar.com/stories/top-10-floral-trends-2021>
- [74] MARGINPAR, 2021. Top 10 Floral Trends for 2021. New trends, new opportunities. [Online]. [Citirano 11. ok. 2022; 19:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.marginpar.com/stories/top-10-floral-trends-2021>
- [75] MARGINPAR, 2021. Top 10 Floral Trends for 2021. New trends, new opportunities. [Online]. [Citirano 11. ok. 2022; 19:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.marginpar.com/stories/top-10-floral-trends-2021>
- [76] MARGINPAR, 2021. Top 10 Floral Trends for 2021. New trends, new opportunities. [Online]. [Citirano 11. ok. 2022; 19:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.marginpar.com/stories/top-10-floral-trends-2021>
- [77] MARGINPAR, 2021. Top 10 Floral Trends for 2021. New trends, new opportunities. [Online]. [Citirano 11. ok. 2022; 19:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.marginpar.com/stories/top-10-floral-trends-2021>
- [78] MARGINPAR, 2021. Top 10 Floral Trends for 2021. New trends, new opportunities. [Online]. [Citirano 11. ok. 2022; 19:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.marginpar.com/stories/top-10-floral-trends-2021>
- [79] MARGINPAR, 2021. Top 10 Floral Trends for 2021. New trends, new opportunities. [Online]. [Citirano 11. ok. 2022; 19:10]. Dostopno na spletnem

- naslovu: <https://www.marginpar.com/stories/top-10-floral-trends-2021>
- [80] MARGINPAR, 2021. Top 10 Floral Trends for 2021. New trends, new opportunities. [Online]. [Citirano 11. ok. 2022; 19:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.marginpar.com/stories/top-10-floral-trends-2021>
- [81] MARGINPAR, 2021. Top 10 Floral Trends for 2021. New trends, new opportunities. [Online]. [Citirano 11. ok. 2022; 19:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.marginpar.com/stories/top-10-floral-trends-2021>
- [82] MARGINPAR, 2021. Top 10 Floral Trends for 2021. New trends, new opportunities. [Online]. [Citirano 11. ok. 2022; 19:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.marginpar.com/stories/top-10-floral-trends-2021>
- [83] MARGINPAR, 2021. Top 10 Floral Trends for 2021. New trends, new opportunities. [Online]. [Citirano 11. ok. 2022; 19:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.marginpar.com/stories/top-10-floral-trends-2021>
- [84] MARGINPAR, 2021. Top 10 Floral Trends for 2021. New trends, new opportunities. [Online]. [Citirano 11. ok. 2022; 19:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.marginpar.com/stories/top-10-floral-trends-2021>
- [85] KOVAČIČ, Anja, ZAOBLJUBA.SI. 2017. Poročni simboli, običaji in vraže. Ljubljana: ENIKI d.o.o., [Citirano 20. sep. 2021, 20:30] [Stran 120]. ISSN: 2464-0298
- [86] KOVAČIČ, Anja, ZAOBLJUBA.SI. 2017. Poročni simboli, običaji in vraže. Ljubljana: ENIKI d.o.o., [Citirano 20. sep. 2021, 20:30] [Stran 121]. ISSN: 2464-0298
- [87] PUŠNIK, Mojca. 2021. Osebni arhiv fotografij.
- [88] PRIROČNIK Poroka, 2022. Slovar poročnih skrivnosti in pomenljivi simboli. [Online]. [Citirano 28. dec. 2022; 19:00]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.prirocnikporoka.si/porocni-obicaji-in-njihov-pomen/>
- [89] PUŠNIK, Mojca. 2021. Osebni arhiv fotografij.
- [90] PRIROČNIK Poroka, 2022. Slovar poročnih skrivnosti in pomenljivi simboli. [Online]. [Citirano 28. dec. 2022; 19:00]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.prirocnikporoka.si/porocni-obicaji-in-njihov-pomen/>
- [91] KOVAČIČ, Anja, ZAOBLJUBA.SI. 2017. Poročni simboli, običaji in vraže. Ljubljana: ENIKI d.o.o., [Citirano 20. sep. 2021, 20:30] [Stran 123]. ISSN: 2464-0298
- [92] WIKIPEDIJA, Prosta enciklopedija. 2022. Kozjansko. [Online]. [Datum zadnjega popraviljanja 3. avg. 2022]. [Citirano 28. dec. 2022; 19:30] Dostopno na

- p spletnem naslovu:
- <https://sl.wikipedia.org/wiki/Kozjansko>
-
- [93] KRAŠOVEC, Jure. 1998. Ohcet po stari šegi: svatbene šege na Kozjanskem v drugi polovici 19. stoletja in še kakšno desetletje pozneje. Celje: NT&RC [Citirano iz stran: 10 dne 10. sep. 2020]. ISBN 961-90039-3-4
- [94] KRAŠOVEC, Jure. 1998. Ohcet po stari šegi: svatbene šege na Kozjanskem v drugi polovici 19. stoletja in še kakšno desetletje pozneje. Celje: NT&RC [Citirano iz stran: 10 dne 10. sep. 2020]. ISBN 961-90039-3-4
- [95] KRAŠOVEC, Jure. 1998. Ohcet po stari šegi: svatbene šege na Kozjanskem v drugi polovici 19. stoletja in še kakšno desetletje pozneje. Celje: NT&RC [Citirano iz stran: 15 dne 10. sep. 2020]. ISBN 961-90039-3-4
- [96] KRAŠOVEC, Jure. 1998. Ohcet po stari šegi: svatbene šege na Kozjanskem v drugi polovici 19. stoletja in še kakšno desetletje pozneje. Celje: NT&RC [Citirano iz stran: 23 dne 10. sep. 2020]. ISBN 961-90039-3-4
- [97] TEPEŠ, Andreja. 2022. Osebni arhiv fotografij.
- [98] KRAŠOVEC, Jure. 1998. Ohcet po stari šegi: svatbene šege na Kozjanskem v drugi polovici 19. stoletja in še kakšno desetletje pozneje. Celje: NT&RC [Citirano iz stran: 25 dne 10. sep. 2020]. ISBN 961-90039-3-4
- [99] KRIVEC, Marica. 2021. Intervju.
- [100] KRIVEC, Marica. 2021. Intervju.
- [101] KRIVEC, Marica. 2021. Osebni arhiv fotografij.
- [102] ZALOŽNIK, Marija. 2022. Intervju.
- [103] ZALOŽNIK, Marija. 2022. Osebni arhiv fotografij.
- [104] KRAŠOVEC, Jure. 1998. Ohcet po stari šegi: svatbene šege na Kozjanskem v drugi polovici 19. stoletja in še kakšno desetletje pozneje. Celje: NT&RC [Citirano iz strani: 17,18 in 19 dne 10. sep. 2020]. ISBN 961-90039-3-4
- [105] KRIVEC, Marica. 2021. Osebni arhiv fotografij.
- [106] TEPEŠ, Andreja. 2022. Intervju.
- [107] TEPEŠ, Andreja. 2022. Osebni arhiv fotografij.
- [108] TODAY LUXURY WEDDINGS. 2022. The particular '90s wedding flowers creating a comeback. [Online], [Datum zadnjega popravljanja: 2.julij.2022]. [citirano 28. decembra 2022; 20:00] Dostopno na spletnem naslovu: <https://todaysluxuryweddings.com/luxury-weddings/the-particular-90s-wedding->

flowers-creating-a-comeback/.)

- [109] PUŠNIK, Zinka. 2022. Osebni arhiv fotografij.
- [110] TEPEŠ, Andreja. 2022. Osebni arhiv fotografij.
- [111] HEART OF NC WEDDINGS, 2022. Tre rop Wedding Trends of the 2010s decade, year by x+year. [Online]. [Citirano 1. jan. 2023; 12.10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://heartofncweddings.com/end-of-decade-report-2010s-wedding-trends/>
- [112] MOJA POROKA, Slovenska poročna revija 2022. Pripomočki za fotografiranje.[Online]. [Fotografija, 2. jan. 2023;14:30]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.poroka-bo.si/ideje/diy/pripomocki-za-fotografiranje>
- [113] HEART OF NC WEDDINGS, 2022. Tre rop Wedding Trends of the 2010s decade, year by x+year. [Online]. [Citirano 1. jan. 2023; 12.10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://heartofncweddings.com/end-of-decade-report-2010s-wedding-trends/>
- [114] UPORABNA STRAN.SI, 2021. Uradne fotografije Princa Williama in Kate-kraljeva poroka 29.4.2011-portreti. [Online]. [Datum objave 01. maj. 2011]. [Fotografija. 1. jan. 2023]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.blog.uporabnastran.si/2011/05/01/uradne-fotografije-princa-william-a-in-kate-kraljeva-poroka-29-4-2011-portreti/#lg=1&slide=3>
- [115] HAMM, Dorothea in WÜBBELS, Carolin. 2013. MOMENTS of love. Flowers and Decorations. [Online]. [Citirano 10. ok. 2022; 18:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://issuu.com/bloomsmedien/docs/momentsoflove>
- [116] HAMM, Dorothea in WÜBBELS, Carolin. 2013. MOMENTS of love. Flowers and Decorations. [Online]. [Citirano 10. ok. 2022; 18:10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://issuu.com/bloomsmedien/docs/momentsoflove>
- [117] HEART OF NC WEDDINGS, 2022. Tre rop Wedding Trends of the 2010s decade, year by x+year. [Online]. [Citirano 1. jan. 2023; 12.10]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://heartofncweddings.com/end-of-decade-report-2010s-wedding-trends/>
- [118] PUŠNIK, Mojca. 2021. Osebni arhiv fotografij.
- [119] E-POROKA, 2021. Vintage poroka. [Online].[Datum objave 23. okt. 2021]. [Citirano. 2. jan. 2023; 14:00]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://e-poroka.com/vintage-poroka/>
- [120] PUŠNIK, Mojca. 2021. Osebni arhiv fotografij.